

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

Pest'a

15/25

Juniu

1865.

Este in fiecare luna de trei ori adica in 5, 15,
si 25. dupa c. v. continendu doze etc.

Pretiuul pentru Austria

pe Jun.—Sept. 2 fl. —

pe Jun.—Dec. 3 fl. 50 ct.

Pentru Romania

pe Jun.—Dec. unu galben.

Nr.

2.

Cancelari'a redactionei

Strat'a lui Leopoldu Nr. 18.

unde sunt a se adresa manuscrisurile si banii
de pretuonoratiune.

Epistolele nefra roate nu se primescu si ojele
anonime nu se publica.

I

**cursu
anuale.**

DIMITRIU BOLINTINIANU.

Este óre vre unu romanu inteliginte care se nu cunoasca acestu nume? Nu! Laureatulu nostru poetu e bardulu natiunei intregi, numele lui e cunoscutu in palatiuri chiar ea si in casulie, poesiile sale se canta in tóte partile locuite de romani.

Ce se dicemu despre aceste poesii, dintre cari unele sunt traduse si in limbe straine, intre altele si in limb'a englezesca? — Ce e frumosu — dice d. R. Ionescu — nu se póte definia. Adeverat'a poesia n'a avutu si nu va ave neci odata o definitiune drepta. Deschidia ori cine poesiile dlui Bolintinianu si va vedé aparendu-i, prin nori diafani, creatiunile cele

Dimitriu Bolintinianu.

mai ideali de virgini frumoase, de spirite rapitoare, de fantasme surdinde ce stergu lacrim'a unui infortunatu si induicescu somnulu seu de flori ce-si innaltia profumulu pe aripele roate ale serii, de murmur'a voluptósa produsa de sarutatulu a doi amanti fericiti, si câte alte creatiuni placute! E poetulu imaginatiunei, unei imaginatiuni usióre, pline de farmecu; care totdeauna ni suride si ne pórtá numai prin flori pline de parfumu, prin vái incantatóre, prin campii ceresci, unde totul este placere si amoru. . .

Dar nu e scopulu nostru a comunicá de

asta data o analiza a poesielor dlui Bolintinianu; natiunea a apretiuitu de multu talentulu nemoritoriului seu poetu; deci facemu sê urmeze pe scurtu schitiile biografice primite prin bunetatea St. D. Redactoru alu diuariului „Reforma“.

Laureatul nostru poetu e nascutu in Bolintinu, aprópe de Bucuresci, la 1826, dintr' o familia boierésca. Si a facutu studiile in colegiulu natiunale din St. Sava si in urma a ocupatu oficiu la unu ministeriu.

Deosebite poesii respandite in publicu de jurnale, tragandu a supra-i atentiunea publica, D. Stefanu Golescu si alti boeri patrioti se reunira si se decisera a-i inlesni midilóce ca sê merga sê-si completeze studiile la Paris in 1847. Dar vócea patriei, lu-facù sê parasésca Parisulu; câ-ci evenimentele politice din anulu urmatoriu, lu-chiamara la Bucuresci, unde se aretà unulu din cei mai zelosi aperiatori ai causei natiunali si redigià in tempu de mai multe luni „Popululu Suveranu“ — gazeta republicana. Enumeratu dupa restabilirea ordinei legate in firmanulu de proscriptiune, emigrà in Francia impreuna cu fratiu Golescii, Roseti s. c. l. si trecù mai tardiù in Turcia. La 1855 principele Grigoriu Ghica i oferì o cathedra de literatur'a romana la Iasi; dar Turcia refusà de alu lasà sê intre chiar in Moldova.

La 1852. se deschise o subscriptiune in Moldova spre a tipari o colectiune diu opurile sale. Acésta publicatiune facuta sub ingrigirea poetului (cu tóta lips'a sa), prin ajutoriulu dlui Giorgiu Sionu, aparù sub titlulu „Cantece si plangeri“ dara vendute in putinu tempu, acésta carte a reaparutu la 1855, sub titlulu simplu de „Poesii“; câte-va fragmente s'a tradusu si s'a publicatu in limb'a engléza, in antologi'a romana (Roumain anthology, publicata la Hertford in 1856) A publicatu si unu numeru mare de articoli in „Romani'a Literaria“ redigeata de dlu V. Alesandri, — precum si unu romanu filosoficu — sociale intitulatu Manole. A publicatu asemenea la Parisu la 1854 prin ingrigirea amicului seu d. Voinescu o brosiura intitulata „Principatele romane“ precum si o biografia a boerilor sub titlulu Turcia, Austria si Moldo-Romanii. Intorcandu-se in tiera a redigiatu diuariulu „Dembovitia.“

La aceste mai adaugemu, câ mai tardiù a edatu unu romanu sub titlulu „Elena“, — câte-va descrieri de caletoria si poesii istorice sub titlulu „Bataliile Romanilor“ si „Legende séu Basmé natiunale“; sub ministeriulu dlui Cogalniceanu a fostu câtu-va tempu ministrulu cutiloru si alu instructiunei publice.

Dlu Bolintinianu acuma e in etatea cea mai frumosa; literatur'a romana asepta inca de la talentulu dsale multe opuri incantatóre. Parcele sê tiese indelungatu firulu vietii sale!

Bogdanu intalnesce in dumbrav'a lata,
Ratecindu sub arbori unu betranu c'o fêta.
Celu betranu pe capu-i, pórtá peru d'argintu,
Sub trei rani deschise, ambla suferindu.
Fét'a pare 'n doru-i ca o serbatóre
Ce straluce 'n umbr'a grigii trecatóre :
Valuri dulci de purpuru néca-ai fetiei crini;
Ochii-i de dorere si de plansu sunt plini.
Perulu ei celu galbenu albu-i sinu saruta :
Si-astfelu sarutandu-lu, fati'a-i imprumuta.

„Dómne! tier'a pere . . . bine ai vinitu! . . .“
Dice . . . dar sub doru-i cade . . . a moritu.
Fi'a-sa-lu sustine . . . doru-i nu vorbesce,
In torentu de lacrimi nu se respandesce;
Dar cu sufletu mare, astfelu a vorbitu :
„Mi-au ucisu Tatarii mandrulu meu iubitu! .
Astadi éca pere chiar alu meu parinte . . .
Peste tota tier'a séména morminte! .
Dar voi nu combateti! nu sunteti Romani!
Aruncati mai bine armele din mani!“

Dice; dar Tatarii p' acolo 'nvorara;
Domnulu va sê fuga prin paduri de tiera. .
Fét'a smulge arculu unui luptatoru,
Si 'n Tataru s'arunca cu sufletu 'n doru.
La acesta fapta ei se rusinara,
Si 'ntornandu toti caii, spre Tataru plecara.
Ér Tatarulu fuge. Domnulu stâ miratu :
Nu 'ntielege fug'a cum s'a intemplatu.

O fecióra blonda catra densulu pare,
Si-i arunca capulu hanului celu mare.

Dimitriu Bolintinianu

Caderea Timisianeii.

— Novela istorica —

(Urmare.)

— Te compatimescu sarmane, dar' n'am neci o simțire sincera pentru tine, precum neci voi nu a-ti avutu pentru mine; — sê te mangaie Ddieu santulu! . . . anim'a-mi nu scie sê minta . . .

Dise Irin'a, si ca o umbra rece a trecutu in cabinetulu seu, unde vediendu-se singura, se lasa pe o sofa de porfiru spre a dá voia libera simțiemintelor sale, ce trebeau ascunse dinaintea ochiloru curiosi ai multimei.

Ea acum nu erá mai multu superb'a dómna, a careia privire imperiósá sterna respectulu tuturor ce o vedeau, — nu erá mai multu finti'a rece, ce pareá cá nu mai scie sê simtia, — acum aruncandu masc'a, ce i ascundea simțirele-i misterióse, erá o frageda fintiá, ce ni casciga simpatia, — erá o plapanda dínisióra, unu angeru plangatoriu, — *o amanta nenorocita!*

Dalb'a-i frunte si-o odihniá pe manuti'a-i de erinu, — ochii-i scaldati in lacrimióre luceau ca stelele incinse cu usiorelulu velu de nuori, — pe sinu-i albu ca néu'á casta a alpiloru cadeau margele mai curate ca undele cristaline, erau diamantele animei — lacrimiórele stórse de-o dorere sacra.

Si ea, ca nenorocitululu seu sotiu : atátu de tenera, frumósá si — atátu de trista . . . !

II.

Cine me va mangaiá?

— Ah! sarman'a de mine! . . . Ddieule! cátu trebuie sê patimescu, fara a avé cea mai mica sperantia, cá dorerile mele voru avé finitu . . . ! — eschiamá infortunat'a dómna — indesiertu te ivesci tu sperantia amagitória, indesiertu ti estindí aripele aurie pentru ca sê-mi imbratiosiedi spiritulu îngreuatu de patime, — anim'a-mi nu mai dá audiu sioptiriloru tale, — — voiescu sê remanu singura, nemangaiata, cá-ci indesiertu me voru mangaiá, nime nu me va scóte din prepasti'a grodiava in carea m'am descéptatu . . . eu n'am mai multu dorintie, precum s'au ivitu asia au si peritu unic'a dorintia ce mai nutresce anim'a mea e, ca sê fiu incungurata — — uitata de toti . . . anim'a-mi doriá sê fia libera ca paserea ceriuriloru, dar' cand in acestu visu farmecatoriu s'a naltiatu la sóre, si tremuranda de bucuria se leganá pe radiele aurie . . . aripile-i cadu, se descépta din

visu, spre a se vedé inchisa — *pentru totudéuna* si indesiertu va strigá ajutoriu, nime nu o va audí, nime nu o va intielege . . . indesiertu va strigá robulu, sê-i dai *libertate*, daca e osanditu spre vecia, — numai ecoulu paretilor intunecosi va respunde in batjocura *n'ai . . parte!* . . . ! . . . pare toti s'au conjuratu, numai debilele radie, ce se strecura prin intureculu inchisórei mai incaldiescu anim'a, si óre de ce-si mai tramite sórele radiele sale acelu ce e osanditu spre vecia? . . . de ce nu-lu lasa in *intunerecu*, ci respandesce lumina — spre a descéptá fantómele inspaimantatórie . . . de ce-i mai incaldiescu anim'a incinsa cu sloiulu amortitoriu, careia mórtea i-ar fi o binefacatória. . . .

. . . Asia sum si eu osandita pentru totdeuna sê fiu sclava si sê mintu, cá iubescu pre acela ce mi-a rapitu libertatea animei mele . . . si de a fostu sê fiu in veci lipsita de sórele amórei, de ce nu am remasu in intunerecu, — sê fiu remasu nepriceputa precum m'au adusu in starea deplorabile! . . . de ce a trebuitu sê-lu mai vedu pre *elu?* . . . voi legisti si filosofi cercati si judecati de e santa acea legatura, ce nu e atractiunea amórei ci forti'a interesului . . . cugetatave, dar' de nu aveti anima aruncati-ve teoriile in ventu, cá-ci nu seiti nimicu . . . nimicu . . . Ah! tata, tata! de ce ai vendutu fericirea ficeitale, pentru unu nume, ce cu tóta-a sa splendóre nu-mi póte da indestulare spre unu momentu?! — Inse ce mai lamentezu? . . . vendiarea s'a facutu si pretiulu s'a primitu, — cine mai intréba, cá sclavulu vendutu in ce mani a ajunsu? . . . trebuie sê me inpacu cu sórtea mea, — — te du, te du sperantia amagitória! — eu n'am fostu sê am parte de visurile teneretieloru . . . *eu am juratu credintia lui Optumu* . . . pre care *trebuie* sê-lu iubescu. — O! de asiu fi potutu remané in acésta obscuritate! — de nu asiu fi mai vediutu acea anima, ce promite cá mi-a infrumsetiá viéti'a cu flori mirositórie, de nu asiu fi vediutu pre *Cenadinu*, acum póte nu sciam cá su nefericita, si sarutam cu multiamire man'a ce me stepanesce fara dreptu — si mi-a rapitu fericirea, ce poteamu avé! — A trebuitu sê vedu, cá este unuzidu nerestornabilu ce me desparte de lume unde me ascépta objectulu dorintieloru, visuriloru mele . . . pentru totudéuna voiu fi despartita de Cenadin pe care lu iubescu si nu e iertatu a-lu iubi; — eu trebuie sê mintu cá iubescu pre care lu urescu. . . O! Dómne! ce m'ai impresoratu cu atáta dorere . . . cine me va mangaiá pre mine . . . ?! . . .

— Eu te voiu mangaiá, dulcea mea Irina! — strigá o vóce neasceptata.

— Ce, tu aici Cenadinu? pentru Ddieu, cum ai cutediatu?!

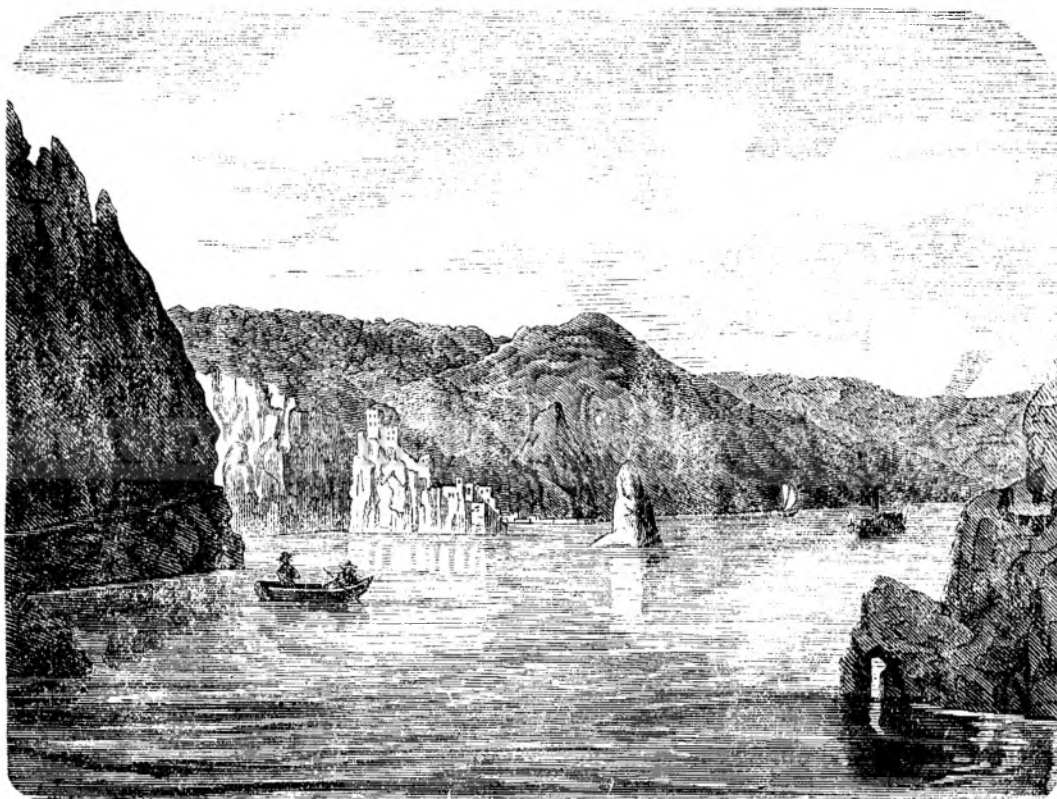
— M'am folositu de ocasiunea demultu asceptata, vigilatorii s'au indepartatu sê admire multîmea adunata la mortu, — demultu dorescu frumós'a mea sê-ti descoperu intentiunile mele, ce au de scopu fericirea nóstra. . . .

— Du-te, du-te Cenadinu, nóe nu ni-e ertatu sê ne mai intalnimu; — incungiura-me — pentru totudéuna. . . .

— Si óre ai poté tu crede, câ te voiu ascultá? — Credi tu câ asiu fi in stare sê 'nebusiescu simtiemintele-mi invapaiate, ce nu cucunoscu pedeca si nu se vor liniscí pana cand

man'a aceluia ce impedece fericirea nóstra, — si astufelu te-a binecuventatu lasandu-ti osand'a cea mai mare pe capu . . . si cand lu-ai intrebatu, câ da daca nu te vei duce dupa elu? . . . a respunsu, câ atunci — *se fi blastemata*, iérta câ amu rechiamatu acestu tristu momentu efeituitu de parintele teu, — iérta daca chiamu ceriulu sê judice, câ óre póte-se primí acea binecuventare in alta, decâtu in batjocur'a omenimei, cand totudeodata se osandesce o fintia inocinta, ce e chiamata sê fericésca si e indreptatita dela natura de a pretinde ca sê fia fericita?

— Taci nu chiamá man'a ceriurilor asupra

Colatea Cohumbatiu. (Vedi pagin'a 26.)

n'oiu poté dice, câ esti a mea, — séu trebuie sê mi-se franga anim'a in lupt'a obstacolelor.

— O! taci, taci Cenadinu, eu nu vréu sê te mai audu, — scí bine, câ nu mi-e iertatu a scí, câ si existe o fintia carea me iubescé séu se interesédia de sórtea mea . . . taci si te du, te rogu Cenadinu.

— Sciu bine, dorere sciu câ altulu dispune cu voi'a ta, dar' sciu si aceea, câ esti viptim'a unui capriciu . . . si sciu, câ te iubescu, te adoru, si vréu ca fericindu-me sê te fericescu.

— Tóte, tóte-su indesiertu . . . uitatu-ai óre, câ tata meu fiindu pe patulu de mórte, m'a chiamatu la sine si — — —

— Si elu moribundulu, cand nu mai avea ce sperá in acésta lume, te-a deobligatu sê-ti dai

capului teu. Nu-ti amarí viétu'a ei lasa-me, si eu me voiu impacá cu dorerile mele, numai sê sciu, câ — m'ai uitatu.

— Sê fiu atátu de lasiu, — nu, nu asceptá acésta de la mine, — crede-me, cand te audu astfelu vorbindu, mi vine sê dicu câ nu me iubesci. Asculta angerulu meu! indepartédia aceste cugete intunecóse, câ-ci diu'a fericirei nóstre se apropie, acea sperantia ce mi-a fostu unic'a mangaiare de cand te-am cunoscutu, acum e aprópe de realizare, — eschiamá eu caldura Cenadinu si luandu de mana pe Irin'a continuá — da, da dulcea mea! noi inca vom fi fericiti, sê siedemu, sê vorbimu despre planulu meu, ce se va realisá câtu de curendu, spune numai câ doresci sê fi fericita, dar' ce si intrebu? — sê in-

trebâmu ôre flórea câ doresce lumin'a sórelui, sê întrebâmu paserea din colivia câ doresce ôre sê sbóre, sê cante libera . . . spune numai câ *me iubesci*, si acestu cuventu ca talismanulu santu mi-va dá potere sê frangu catenele grele ce te léga osandita de pamentu, ce te léga de o fiintia pe carea nu o iubesci . . . spune câ *me iubesci*, si te voiu naltia la ceriuri de unde ai cadiutu...!

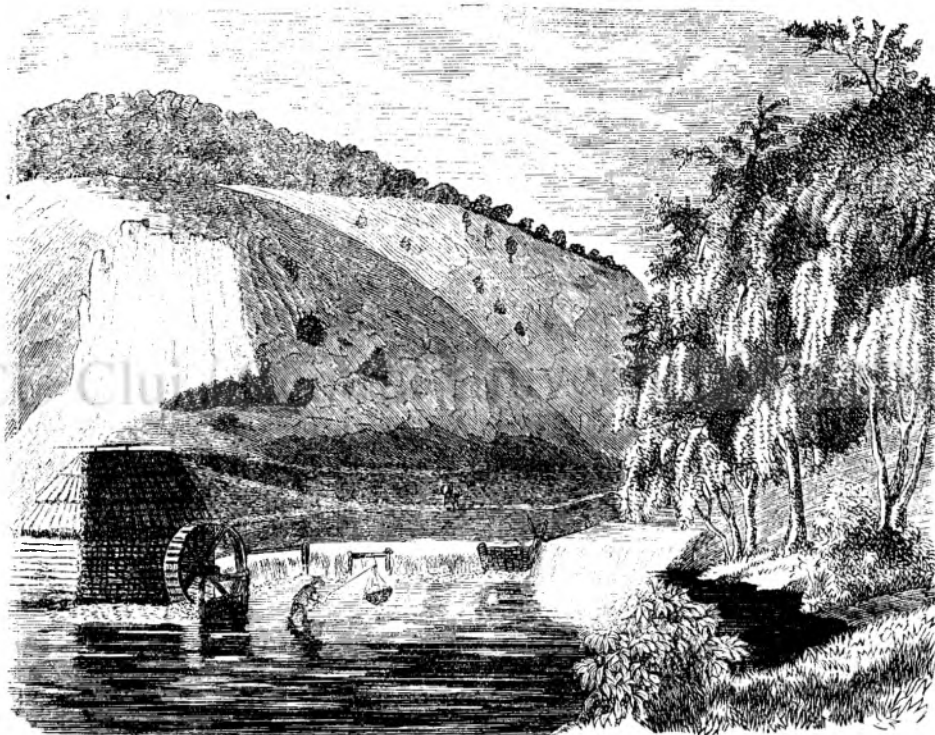
— Te iubescu, iubescu Cenadinu, te iubescu din tóta anim'a mea, din totu spiritulu meu, inse chiaru acésta ne face nefericiti.

— Nu, iubit'a mea! acésta ne face fericiti, fericiti suntemu in patimile nóstre, câ-ci dorerósele dorintie ce ni-a impresoratu tóta existintia

Optumu, carele numai *voesce* sê fia Domnitoriu de si in contra vointiei tierei.

— Ce dici, — tiér'a nu-lu voesce?!

— Nu, si eu am firma sperantia, câ lu voiu restorná si lu voiu face sê se inchine mie — fiitoriulu *Domnitoriu* alesu si proclamatu de natiune. Tiér'a intréga cunosce bravurile mele facute pe campulu lupteloru sangeróse, puternicii mei amici me adóra si me au facutu sê me decidu a primí corón'a tierei, si spre acésta me am resolvatu numai si numai ca sê potu ajunge la tine si sê-ti potu inchiná acea corón'a cu amórea mea si tu sê me fericesci cu amórea ta, carea mai multu platesce decátu tóta marirea si splendórea tuturor corónelor pamentesci. . .

Móra Heanei aprópe de Sabiiu. (Vedi pagin'a 26.)

— sunt sacre, si aceste doreri voru dispere ca nuorii, pentru ca sê se ivésca sórele fericirei . . . da, da, noi inca trebue sê fimu fericiti. — — — Voiu constrange pre tiranulu teu, ca sê-ti redev libertatea, ca sê poti jurá naintea santului altaru in presinti'a multimei, câ me iubesci, câ in acésta iubire speredi fericire.

— Cenadinu, ce vorbesci?! — Tu sê constrangi pre *Optumu*, ca sê se invoiasca la fericirea nóstra, — tu — care abea esti capitanulu unui districtu si comandantele a catevor sute de ostasi, — sê constrangi pe *Domnitoriulu Timisianeii*! — Dieu! mare esti in credintia!

— Nu pre *Domnitoriulu Timisianeii*, câ-ci acela jace acum mortu, ei voiu constrange pre

— O! tu prin vorbele tale cele pline de farmecu, me ai facutu sê speredi de nou, sê visediu o fericire ce póte neci cand nu se va realisá, dar' vorbesce, vorbesce, légane-me inca in aceste visuri, légane-me ca sê nu me mai desceptu. . .

— Visédia si sperédia angerulu meu, — juru câ séu vei primí faim'a despre mórtea mea, séu ca triumfatoriu voiu vení la tine sê te eliberedi din selavia.

(Va urmá)

Julianu Grozescu.

Regin'a dupa mórte.

În resiedinti'a Portugaliei în o dî a anului 1336 se vedea o vivacitate deosebita pe stradele cetâtii. Toti locuitorii alergau spre palatiulu regescu, pentru de a poté ceva privi din solemnitatea ce erá sê se faca. Ore pentru ce erau ei asia curiosi?

Don Pedro fiulu regelui Alfonsu IV. avea sê se cunune cu Donna Constantia fiic'a lui don Manuel de Penafiel, unulu dintre cei mai potinti magnati ai regatului. De se si vedea bucuri'a pe feciele tuturor, inse la persón'a cea mai interesata la acêsta ceremonia se observá mai multu indiferentia; acesta erá Don Pedro; elu nu simtiá pentru fiitorea sa consorte neci o atragere. Tata-seu voiá sê-lu casatorésca cu acêsta principésa, fiindu cá astfeliu cereau interesele statului. Don Pedro se invoí cá-ci erá inca teneru si balsamulu dulce-amaru alu amorului nu infectase inca anim'a lui. Dar' atátu mai tare ardea anim'a Constantiei pentru elu. N'ar fi meritatu vre odata o fiinti'a mai multa, mai ferbînte, mai sincera iubire ca Constantia. Blandéti'a, noblet'i'a animei, frumseti'a ei, spresiunea dulce si insinuatóre a fiintiei ei: tóte o indreptatiau la simpatiele si iubirea altora, si cu atátu mai multu la a lui Don Pedro.

Dar nu trecu multu si anim'a lui tresari sub lovitur'a electrica, pentru de a se instrainá în totudéuna, de ceea caruia i-a fostu dat'o la altaru. Ines di Castra, dama de onóre a Constantiei insufflá lui Don Pedro o pasiune ferbinte, neinvinsa. Ines, pecum unanime spunu toti istoricii, erá d'o rara frumsétie, de gratii feerice. Ea inca nu remase indiferenta la simtiemintele principelui, ceea ce avu urmári atátu de tragice. Ei se sileau a-si ascunde amorulu loru facia cu principes'a, inse în vanu, cá-ci este unu ce imposibile ca doi amoresati sê se prefaca atátu de bine, încátu lumea esterióra sê nu simtia nimicu. De cele mai multe ori lumea este informata, scie si cele mai mici amanunte ale unoru relatiuni amoróse, pecandu amoresatii traescu liniscitu viéti'a raiului pamentescu, crediendu cá neci sórele nu-i vede si nu scie.

Constantia vedindu-se atátu de crudu insielata în ilusiunile si dreptulu ce se tieua cá are la anim'a lui Pedro, se predá cu totulu desperarii si d'o amara si neconsolata viéti'a, mórtea o libera dupa noua ani.

Ines nu erá unulu din acele caractere ticatose care pentru d'asi ajunge unu scopu totu atátu de marsiavu ca si ele, surupa si nimicescu totu ce stá în cale, si care cu atátu se bucura

mai tare déca o alta impregiurare fatale le-a maturatu din cale pedecile. Nu, cá-ci ea în locu sê se bucura de mórtea principesei, simti o do-rere adanca la despartirea Constantiei din acêsta lume. Ea si-aducea aminte cu mustrári de consciintia de suferintiele principesei, fiindu convinsa cá ea erá caus'a ce-i amari viéti'a si scurtá dílele.

Don Pedro care erá acum mai multu ca ori candu inamoratu, abia asteptá sê tréca tempulu care-lu impunea cuviinti'a ca sê jelésca pe repausat'a. Apoi indata dupa aceea, neluandu în bagare de séma prejudiciile ómeniloru, dechiará pe Ines în publicu de confidentiat'a sa, cu tóte cá nu convinea rangului seu. Ér în anulu 1354 se cununá cu ea fara neci o pompa, în cea mai mare linisce, singuru în presinti'a secretarului seu intimu si a unui episcopu. Ei cugetau cá acum sê duca o viéti'a liniscita si în fericire traindu numai unulu pentru altulu, si se retraserá astfeliu în castelulu Conimbra. Aici gustara ei unu scurtu tempu tota fericirea unei ferbinti iubiri. Dar' nime în lume nu póte fi crutiatu de lovirile sortii, unii mai multu altii mai putínu; candu este în culmea fericirei, atunci lu-cercetéza mai teribilu nenoroculu.

Regele Alfonsu erá cu totulu nemultiamitu cu fapt'a fiu-seu, dar de ocamdata lu-lasá în voi'a lui, pentru ca de o parte avea sê se lupta cu Castilienii, ér' de alta parte ciu'm'a îngrozitóre ce domnea pe atunci în Europa bantuiá regatulu în unu modu teribilu.

Curteniloru si cu deosebire celoru mai mari dintre prelati nu li vinea de feliu la socotéla, ca Don Pedro, care avea sê fia odata si suveranulu loru, sê ia de socie pe o persóna din o familia inferióre. Mai multu inse invidiau pe Ines, ca ea sê se inaltie pana chiar' la tronu, cá-ci voiau altii sê faca cu ficele loru acêsta fericire. Dar lucrulu nu remase numai la invidia, — o inimiziatia chiar' mortale, incepú a se pregati sê sfarme acêsta legatura, sê desparta cu o infernale violintia doue fiintie, ce pareau a fi fostu nascute numai un'a pentru alt'a.

Trei confidinti ai curtii Gonzales, Pacheco si Coelo nu aveau altu-ceva în cugetu decátu sê omóre cu propriile loru mani pe Ines. Ei insistara la regele, tatalu lui Pedro, sê li permita si concrédá esecutarea acestei fapte îngrozitóre. Regele nu se invoí. Ei pentru atunci inca nu mai poteau urmá negrulu loru cugetu. Regele avea de a face preparative contra Mauriloru, cari se revoltasera. Dar' ei cunosceau pré bine caracterulu nestatoru al regelui si renoira mai

tardiù crud'a loru propunere. Regele tatalu, se invoì.

Regin'a Beatrice, mam'a lui Pedro, aflà de mersiavele uneltiri, si impreuna cu arhiepiscopulu de Braga, facù atentu pe fiulu, i spuse espresu sè se pazésca, câ i se întindu curse infioratóre. Dar elu nu putea crede câ potu fi omeni asia de crudi; câ unu parinte se va poté degradá pana la atâta. Elu cugetá mai multu câ astea sunt numai nesce midilóce fine, ca sè-lu póta mai lesne despartî de Ines.

Pedro se duse, ca obicinuitu, la venatóre. Regele cu cei trei scelerati se folosira de absinti'a lui. Se ducu la castelulu Coimbra spre a realisá negrulu loru cugetu. Ines aude de acésta. Tóta fiinti'a ei se cutremura. Care sè-i fia refugiulu? Sotiulu ei? Elu nu erá... O anima nevinovata inasa si in cele mai mari pericole este tare. Ea se decide a intimpiná pe regele.

Cu trei copii, dragalasi ca nesce angeri, ea esì inaintea regelui. Torentii ei ferbinti de lacrimi, contopiti cu gratiele, ce le versase natur'a cu atâta profusiune pe tota fiinti'a ei, copilasi inocinti ca si mam'a loru miscà pe rege, se paré inse câ voesce a-si invingelabitiunea pentru ca sè-si urmeze propusulu. Ines se reculege din prim'a sa confusiune.

„Aici sum, rege, dise ea, éca peptulu care póta imaginea si anim'a, sufletulu fiului teu. Dî argatiloru tei sè-lu sfásiesi atunci ce vei fi dobanditu: Nimicu decâtu póte unu cutítu arsu, nesce ghiare de furia ce nu ti le va scóte din anima neci chiar mórtea. Copiii acestia ti-voru blas-temá si mormentulu. Sdrobesce si pe acestia, sangele fiului teu, sangele teu chiar, sdrobesce-i ca sè nu mai spuna tatalui loru, sè spuna lumei, câ au vediutu cu ochii crudímea ta. Sdrobesce-me pe mine si pe aceste fiintie nenorocite, si te dù si spune curtii tale si lumei chiar, câ ai triumfatu totusi odata — de o femeie si trei copii!“

Neci unu fulgeru din ceru n'ar fi potutu loví, infrange mai tare pe mersiavulu rege, ca acéste cuvinte din gur'a unei femei.

Rusínatu si nimicítu cu totul se întorece regele indata de unde a vinitu.

Sórtea inasa totusi nu-si oprì cursulu sinistru.

Ines remase pentru d'a deviní câteva momente mai tardiù prad'a insetosiatiloru tigri, Gonzalos, Pacheco si Coelo. Ei vinu si o ucidu.

Cine ar'fi potutu descrie amorulu, pasiunea straordinera a lui Don Pedro pentru Ines, dar ah! cine va poté descrie acuma craucenele doreri, desperarea neasemanata a lui; candu vede obiectulu adoratiunei, cultulu amorului

seu unicu in istori'a lumei, deformatu de urmele pumnaleloru si inotandu in sange?

Ar' trebui sè concurga la descrierea unei astfelu de scene, sentimentalitatea si melancoli'a, cum asi dice, a lui Schiller, cu energi'a si fantasi'a ingrozitóre a lui Shakespeare.

Cine este acel'a cu faci'a lui trista in care se exprima dorerea impreunata cu desperare? Este Don Pedro care acum nu voiá altceva decâtu resbunare. Elu se alià cu frati Inesei Fernando si Alvaro de Castro. Dintre tote locurile se simtì mai tare resbunarea lui in provinciile Dauro si Mino, unde autorii nenorocirei lui aveau posesiuni. Elu nimicu nu crutiá in acele locuri, multi inocinti cadiura viptime furiei lui de resbunare.

Ca acestoru macelarii sè se puna capetu, in-susi regin'a se decise sè intrevina intre tatalu si fiu. Petreuta de mai multi prelati, ea merse la fiulu ei, pentru ca sè-lu roge sè faca pace. Neci amórea materna nu invinse. Don Pedro numai astfelu erá aplicatu spre pace, déca tata-seu i ar dá pe Pacheco, Gonzales si Coello. Cu acésta nu se potù invoì regele, câ-ci onórea nu lu iertá sè nu-si tiena paroi'a cu trei infami.

Principele din dî in dî devinea mai infuriatu. Alfonsu ca sè faca pace cu elu, fu constrinsu sè esilese pe Gonzales si cei lalti.

La acésta rebeliune cu dorere si-aduse regele aminte cum se revoltase si elu in contra tatalui seu, regele Dionisi. Elu morì in urm'a acestoru superâri in anulu alu sieptedieci si sie-selea vietii lui, inainte de a mai vedé inca odata pe fiu-seu.

Pedro cu numele *Severulu* se suì pe tronu. Elu se alià cu regele Castiliei contra Aragoniei, pentru de asi impliní resbunarea, câ-ci gâdii sotiei lui se aflau in Castilia. Regele Castiliei, ca sè nu vateme ospitalitatea, refusá cererea aliatului seu, care lu-rogase sè-i dea pe Gonzales si cei-lalti. Mai tardiù se invoira amendoi la acésta, câ-ci regele Castiliei inca avea prisioneri la alu Portugaliei; ei facura schimbu. Pedro primì in manile lui pe Gonzales si Pacheco, Coelo fugì fiindu insemiintiatu prin unu cer-sitoriu.

Pentru ca resbunârii sale sè deie faci'a unui actu de statu, deschiará pe acestia tradatori ai patriei si le confiscá bunurile si in presinti'a lui ordiná sè le scóta inimile de víi. Le arse trupurile si cenusi'a o aruncá in ventu. Acésta fapta in locu de a inspirá oróre la supusii sei, ei nu mai consimtia cu elu.

Elu lasá sè se faca statu'a lui si a Inesei; pe cea din urma puse corón'a de regina.

Acum voi elu sê face ultim'a ceremonie, astfeliu ordinã a se scôte cadavrulu Inesei, care erã ingropatu de siepte ani in biseric'a dela Conimbra si-lu aduse la Alcobasso. Lu-inbracã cu vestminte de regina, i incoronã capulu si astfeliu o asiediã pe tronu. Din ordinulu nenorocitulu sotiu toti domnii si damele de curte venira sê aduca omagele ca la o regina; si s'õ recunõsea de suveran'a loru, sarutandui manile ce erau acum numai nesce óse góle.

Dupa aceea se pusera ramasitiile Inesei pe unu caru maiestosu, si fu petrecutu de curteni 17 mile, distanti'a intre Alcobasso si Conimbra. Ca semnu de doliu aveau barbatii glugi negre pe capu ér' femeile rochii negre lungi acope-

rite cu mantale albe. Pe amendoue partile stradei era cãte unu rendu de fete investmintate cu haine albe si cu facle in mani.

Acestu poporu este de la natura fõrte afectuosu. Elu facu nu numai dreptu forma aceste ceremonie. ci cu tóta sinceritatea fiindu atinsu si compatimitoru de suferintile neconsolabilulu sotiu care inca si-sintiã in catuva anim'a usiorata, vediendu aceste semne de jele.

Astfeliu ceea ce invidi'a n'a permis Inesei in vietia, cu atãtu mai triumfalu i-a dat'õ dupa mórte

Eca dar „Regin'a dupa mórte!“

E—na C. D.

Espusetiunea reuniunei economice magiare.

Δ De cand acea convingere a prinsu rade-cine tari in anim'a popórelor, cã numai acelu statu e asediatu pe base solide, e fericitu si avutu, care intre alte se bucura de agricultura intensiva si in tóta privinti'a bine organizata: de atunce tóte natiunile devinite la cunoscinti'a de sine se nisuiescu din respoteri intru estinderea si perfectiunarea agriculturii lor, — eemple ni sunt englesii, francii, belgii si alte natiuni culte, cari pe langa tóta innaltîmea la care aredicara cultur'a pamentulu aratoriu, nu incêta neci in presinte a se ocupã de perfectiunarea ei, constituiescu Societãti. arangiéza espusetiuni pentru inaintarea economiei.

Economii de frunte ai Ungariei petrunsi de adevverulu acestu-a, grabira a luã mesurile potritive in interesulu economiei. Asia constituirã o reuniune economica magiara de

tiéra, a careia tînta e : desvoltarea si inflorirea economiei patriotice. Cãtu progresu facu reuniunea acesta, vediuramucã ocaziunea espusetiunei arangiate de dens'a la 3—9. l. c. aici in Pesta in paduriti'a cetãtii.

Abia sosi ór'a deschiderei espusetiunei si locuitorii cetãtilor sorori, immultiti cu unu nu-

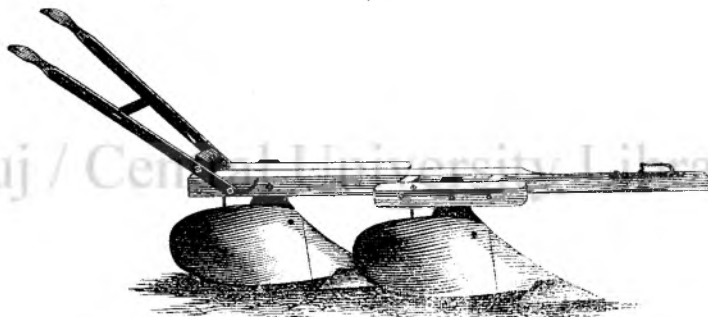
meru mare de óspeti din provincia, rivalisau a-si depune omagiulu in acestu templu alu industriei. In cursu de cãte-va dile vr'õ 21. mii de ómeni cercetara espusetiunea.

Intrandu in laintru in drépt'a si in stang'a atrageau atentiunea cercetatoriulu casuliele animalelor de industria. Fie-care casulia cuprindea in sine cãte o parechia din cele mai bune si mai

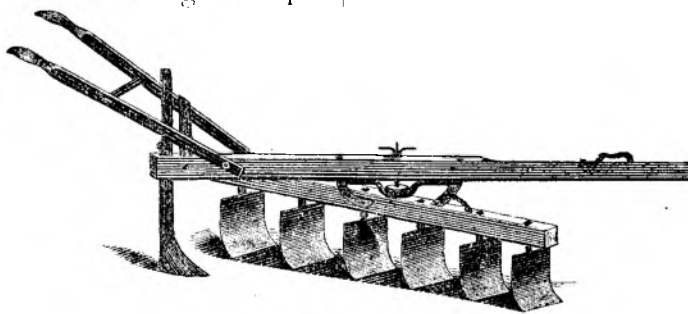
nobile soiuri; ici o parechia de oi „merinos“ gemendu sub greutatea lanei de metasa, — colo porci de marime fabulõsa etc. et. la olalta 371. oi si 78 porci.

Premii din acestu despartimentutu, si anume pentru oi capetora cont. J. Uniade, cont. Zichy Ferraris, cont. Caroli s. a.; éra pentru porci carii altucumu fõrte debilu au fostu represantati, cont. Keglevich, directoriulu dominiulu episcopescu de Vatiu s. a. —

Mediulu localitãtii lu-infrumsetiau feliuritele instruminte de economie si nesce masine mai mici. Aici poteai vedé scaune de feru pentru chilii de tóta pleas'a, lavitie providiute cu arabescu, paturi de totu feliulu, siatre de véra, pluguri de totu felulu, sepi, instruminte de sémnatu, masine de trieratu si de macinatu, lo-

(Figura 1.)

(Figura 2.)

comotive, cöse, greble maieștrite, venturisce, taietorie de sisca s. a. totu atâte obiecte interesante pentru unu economu! Intre mășinele cari cuprindeau partea opusa portii si laturea drépta, locomotivulu care pe érb'a verde mergea togma asia ca pe sine, atrase atentiunea publicului.

Ce se atinge de mășinele si instrumintele economice, aici au concursu si strainatatea asia Burges, Key Marshall si fii, Clayton Schuttleworth si alti englesi, cu tóte aceste inse observaramu cu bucuria, că mășinele patriotice au statu concurinti'a laudabile cu cele straine.

Cea mai mare parte a premiilor se judecara pentru masinistii din patria noastră, precum: Gubitz, Vidats, Strobel, Baris s. c. l.

Cugetu că va fi de interesu pentru economii nostrii a descrie si in specie cateva obiecte mai insemnate, cari atrasera atentiunea tuturor economilor esperti nu numai pentru noutatea inventiunei, ci si pentru utilitatea evidinte a lor.

1. *Plugulu duplu.* Precum arata figur'a 1. la plugulu duplu sunt doue grindii incheiate, catra cari apoi sunt acomodate doue pluguri catva mai mici ca cele de comunu, inpreunate cu carme separate pentru fiecare plugu. Acesta se intrebuinteáia spre aratura si semanatura in pamentulu ce s'a lucratu pana acum cu plugurile indatinat; antâietatea lui in acea sta, că ara fôrte maruntu si facandu de-odata doue bresde lucrulu e fôrte cu sporiu si usioru.

2. *Acoperitóra semintiei.* Acésta e o masina fôrte de recomandat, că-ci prin acésta usioru se pôte indreptá afundúnea bresdei si totudeodata acopere seminti'a. Scimu bine că seminti'a pré afundu séu pré afara semenata

nu produce fruptele dorite, dar' spre regularea bresdelor plugurile remase din tempurile primitive ce se intrebuinteáia in comunu sunt fôrte imperfecte. Vedi fig. 2.

3. *Gráp'a cu dinti.* In pamentulu nasiposu si gráp'a cu dinti de lemnu e destulu de buna,

in celu mai desu inse e de lipsa sê fia cu dinti de feru. Form'a mai nóua a grapelor de feru arata fig. 3.

4 *Plugulu de feru.* Va suná pôte fôrte siodu, că plugulu de feru care trage celu putienu 100—120 punti e mai usioru ca celu de lemnu care abea pôte fi 40—50 punti, inse la aratu se vede că celu din urma e mai greu, că-ci coustructiunea lui nu-e asia perfecta ca celui d'antâiu, care aluneca usioru in pamentu. Fig. 4 arata modelulu celor mai bune pluguri de feru.

Aceste, precum si alte masine de folosu se potu procurá din fabric'a lui Gubicz si Vidats in Pesta.

Cand de o parte priveamu cu cea mai mare, bucuria progresulu si nisuinti'a ce o desfasiura fratii nostri conlocuitori in interesulu bunastârei lor materiale, de alta parte suspinamu din adanculu animei neaflandu intre espunetori neci unu nume romanescu. Poporulu nostru

mai pe susu de tóte e poporu agronomu. Si totusi in ce stare primitiva e la noi agronomi'a! Sê avemu grige, că in giurulu nostru toti propasiescu! noi fara daun'a noastră propria nu mai potemu dormi!

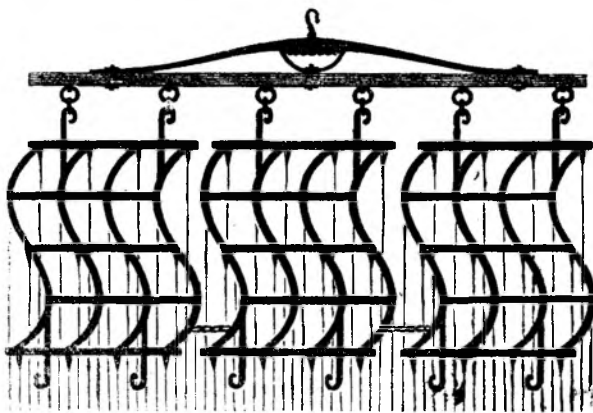
Descepta-te Romane din somnulu celu de mórte!

Chiar cand inchiâmu aceste orduri ni sosescu insciintiârile despre espusetiunea nationale de agricultura si industria din Bucuresci.

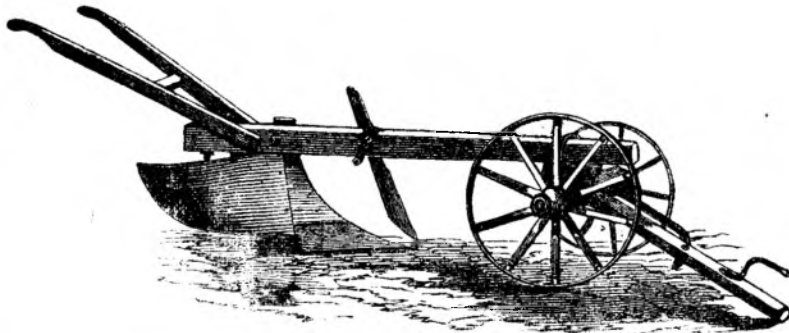
Diuariele de peste Carpati sunt incantate de resultulu celu stralacitu alu espusetiunei nationale si la acésta bucuria a confratilor nostri ne insoțimu si noi.

In nrulu vintoriu in câtu ne va iertá angustimea

colónelor noastre, vomu referá pe scurtu cetitorilor nostri si despre espusetiunea nationale romana din Bucuresci.

(Figura 3.)

(Figura 4)

LA MÓR'A ILEANEI.

(Vedi ilustratiunea de pe pagin'a 21.)

Susu la ceriuri, pe sub nuori
Sbóra-o céta de cocori. . . .
Pe poian'a cea cu flori,
Demanéti'a de cu diori
Merge-o céta de feciori
La mór'a Ileanei.

De cu diori si pana 'n séra
Vinu la móra rendu sê céra.
Si 'n vecini mai este móra,
Dar' e-o dalba florióra,
Sprintenióra fetisióra
La mór'a Ileanei.

Ileanuti'a-e acea flóre
Cu doi ochi furati din sóre,
Ce-ti aprindu in sinisiuru
Dorulu tainicu ardiatoriu . . .
Junii de-aia vinu in diori
La mór'a Ileanei.

Stanu morariulu cu mandria
Díce catra-a sa socia :
„Pe Ilean'a scí cá-o cere
Domnulu jude de muiere. . . .
Mane-e nunt'a fetei mele
La mór'a Ileanei.

Ileanuti'a balaióra
De dorere mai sê móra,
Câ-ci iubesc p' unu voinicu,
Nu pe judele urítu. . . .
Nunt'a inse s' otaritu
La mór'a Ileanei.

Mergu nuntasii uiuindu,
Mirele bogatu visandu, —
Totu urédia si visédia,
Câ-lu ascépta-a sa mirésa,
Flórea dalba si alésa
La mór'a Ileanei.

Unde-e, unde-e socrulu micu?
Câ-ci nuntasii au venitu
Vedi-acolo — cauta 'n apa
Pe-a sa féta — *innecata*
Tóta cas'a-e intristata
La mór'a Ileanei.

J. Grozescu.

Cetatea Columbatiu.

(Vedi ilustratiunea de pe pagin'a 20.)

In tienutulu romanticu alu Dunarei de giosu catra strimtórea *Pórt'a de feru* intra dealurile ce se estíndu spre Romania se 'naltia *Babacaea*, o grupa de stance maiestóse ce atragu atentiunea caletoriulu incantatu de frumuseti'a panoramei pitoresci; pe un'a din stancele amintite odihnescu ruinele frumóse ale cetatei Columbatiu precum infatiesiédia cu fidelitate ilustratiunea nóstra. Acésta cetate fu aredicata inea pe tempulu Romanilor, numíta de ei Columbaria, carca precum atunci, asia si mai tardiu a fostu o fortificatiune insemnata, menita de a servi ca ochiu vigiliatoriu si ante-fortarétia contra invasiunilor inimice.

Columb'a.

(Romanu de *Alexandru Dumas.*)

(Urmare.)

IV.

10. mai inainte de miss'a de demanetia.

Precum poti vedé din datulu epistolei mele, avui trei díle spre a-ti raspunde; epistol'a ta nu-mi mai lasà neci o indoála. Speram a te numí sor'a mea si trebuiá sê renunciu de a-ti mai scrie séu sê te numescu frate.

Díci cá te temi, cumca unu capetu alu vestmentulu teu s'a acatiatu in usi'a deschisa spre lume. Asia dara parasindu lumea te retrasesi in singuretate.

Mai díci inea cumca ai decadiutu prin feluritele graduri ale marimei omenesci. Asia dara ocupasi rangu de capetania in societate, de óre ce caderea ta s'a facutu prin atâte distantie marginene?

Díci si acea, cá ai perdutu mai unu regatu si nu te-ai infioratu de ventulu palosiului care taiá capete in giurulu teu. Asia dara ai luat parte la vícti'a marilor si in luptele principilor?

Cum voiesci acea ca eu sê potu uní tote aceste cetate ta, de óra ce esci ténere; cu umilinti'a ta, de óra ce vorbesci genunáchiandu?

Si totusi ce interesu ai avé a me insiclá? Nu me cunosci; nu scii sum eu ora nobila séu nenobila, ténere séu betrana, uríta séu frumosa?

Altfelu, chiar atátu de putínu sê-ti pasa a scí cine sum eu, ca si mie cine esci tu? Noi suntemu doue creature straine, despartite si necunoscute una de alta, pe cari neci o potere nu le pote reuni materialminte.

Inse afara de reuniunea materiale mai este inea comunitatea cugetárilor; afara de atingerea si vederea trupulu mai este inea fratétatea ánimelor, desfetarea misteriósa in care bei totu din aceea-si cupa cuventulu Domnului si radiele de flacara ale Spiritulu Santu.

Éca totu ce poftescu de la tine, éca totu ce poti pofti de la mine.

Asia dara, daca intre spiritele nstre este ce-va simpatia, intre nimele nstre ce-va afinitate, ce reu pte fi acea la Domnulu daca spiritele si nimele nstre vinu in comunicatiune in spatiu, ca si radiile a doue stele iubitoare cari se taie in eterulu firmamentului.

Si acuma éca cum parasi Iris chili'a mea :

Inainte de diu'a acea cand tu i mantuisi vieti'a eu me rogai in genunchi lui Domnedieu; lamp'a mea er pusa langa perdelele patului meu. Ctra mediulu noptii, totu rogandu-me lui Domnedieu, adormiiu. Abia peste diece minute, usi'a mea reu inchisa se deschise de suflarca ventului; perdelele mele miscate atinsera lamp'a si se aprinsera. Mic'a mea chilia se implu de locu cu flacare si cu caldura. Me desceptai de diumetate nadasita. Serman'a mea columba sbor ctra plafondu, sdrobindu-se in funu, cursei la feresta si o deschisei. Abia fu deschisa ferest'a si ea sbor de locu afara si audii cum se bate in intunerecu de crengile arborilor bine cunoscuti, de acele crengi pe cari ea se joc diu'a.

Sperandu că va revini de ctra diua, lasai ferest'a mea deschisa; dar diu'a vini si trecu fara a o revede. Spariandu-se de focu, dens'a fara 'ndoiela fugi pana unde poteau s'o duca aripele sale. In alta di la rentornarea ei fu persecvata de uliulu, in contr'a caruia ceru ajutoriu de la tine. Tu o primisi, o grigisi si eu o crediui de perduta, cand de odata audii baterea aripelor ei la ferest'a mea. Deschisei ferest'a : er fugitiv'a care aducea escusarea sa cu sine, care inse de si nu o aducea, totusi era pardonata.

Éca istori'a sermanului Iris. Att'a e totu ce voiesci a sci si nu mai ai ce să ntrebi de mine? In casulu acestu-a anuciatrea nostra va revini fara epistola si fara biletu. Eu voiu sci ce va s dica acsta si ti voiu scrie :

Adio frate; remani eu Domnedieu !

11. maiu demaneti'a.

Iris revini fara epistola si fara biletu. Serman'a mititica er frte trista cand despoiata de rangulu seu de anuciatre reapară la mine; ins'a-si ea si-innaltia aripele ca-si cand m'ar intreb c ce-va s dica asta ?

Acesta sermane Iris, va s dica acea, că tu esci numai alu meu, c srele care apară pe ceriulu nostru intunecosu acuma dispară, c fratele er unu strainu, si amiculu unu indiferinte.

Si acsta, mititic'a mea, o scriu numai pentru mine. Acsta plansre a nimei mele lamentante in singuretatea ei nu va ajunge pana la elu. Eu ti-spinu numai tie c suferu, numai tie c plangu, numai tie ca sum nenorocsa.

Ah! Dmne, re nu ratecesce dreptatea Ta cte odata si loviturile Tale rezervate pentru cei peccatosi, nu sunt re abduse de catra atare angeru nevediatu si peccatosu, si nu atingu ele chiar pe cei nevinovati? Ni se spune, că dorerile din lumea acsta preparu fericirea din lumea cealalta; dar de ce să sentiesca dorere acela, carele pte c a facutu vr'o gresiela, inse nu crima ca să suferu pentru ea? de ce este iertatiunea lui Isusu pentru Magdalena? de ce este indulgenti'a lui Cristu pentru femei'a adultera? de ce e rigrea asta numai pentru mine, Dmne?

E dreptu că am iubită; inse iubindu raspunsei unei alte amre; sum nascuta pentru vieti'a lumsca si nu pentru cea din claustru. Iubindu urmai legile impuse de Tine a supra animalelor, ómenilor si asupra plantelor. . . . Tote iubescu in lume; . . . tte crca a se intruni in una si aceeasi vieti'a : riurelele cu riurile, riurile cu fluviile, fluviile cu oceanulu. Stelele cari nóptea plecandu din orisonu taia ceriulu luminandu firmamentulu cu trasure de auru si disparu in orisonulu contrariu, se stingu in snulu unei alte stele; chiar si suffetele nstre sunt efluintiele inspiratiunei Tale divine, numai pentru acea cauta unu altu suffetu pe pamentu ca să aiba unu sociu de amoru, si cand ele parasescu trupulu nostru se intrunescu cu Tine, care esci nim'a universale si amorea fara fine.

E bine, Domnedieulu meu, me bucurai pentru unu minutu de speranti'a, c affai in extremitatea orisonului meu o nima necunoscuta dar sorra pentru suferintiele mele; c-ci la cele d'antie plansori, crediui c er gur'a animei care se planse. nim'a mea intristata de ce nu voesci a lu parte la suferintiele mele, precum eu luai parte la dorerea ta? E legea acea c greumintele impartite sunt mai putinu grele si c greumentulu care apesa doue poteri isolate, pentru doue poteri reunite e usioru.

Eca clopotielulu suna; Tu me chiami, Domnedieulu meu! si eu me ducu la Tine; me ducu la Tine cu consciinti'a curatieniei mele, cu anima deschisa ca să poti ceti intr' ens'a si deca prin atare fapta su omisiune Te-am vatematu, o Domnedieulu meu! f-mi-o cunoscuta prin atare semnu, intentiune su prin orce descoperire si eu voiu remané ingenunchiandu inaintea altariului Teu cu fruntea in pulvere, cu manile rogtore, pana ce nu me vei iert.

Tu placut'a mea columba remani grigitrea fidela acestoru cugetari ale nimei mele morbse! acopera cu ripele tale harti'a acesta ce o impturu spre a o padfi de tte privirile si care me va asceptá, cum pocalulu de diumetate plinu ascepta restulu beutrei amare ce i se promise!

V.

11. maiu la médiadi.

Intru adevèru, tu sermane sufletu dorerosu, ai gâcit'o; eram resolutu a nu-ti mai scrie; de ce sê intînda omulu din momentu manile sale din coseiugu, daca nu pentru a se innaltîa câtra Ddieu? Dar ce-va minune a schimbatu resolutiunea mea.

Epistol'a acea ce o scrisesi numai pentru tine, epistol'a acea in care deschisesi sufletulu teu inaintea lui Ddieu, epistol'a acea careia concrediusi cugetârile tale, pocalulu de diumetate plinu de amaratiuni, care la rentornarea ta trebuia sê esunde de lacrimile tale, epistol'a acea — columb'a infidela de asta data o aduse mie, nu asediata de tine sub ârip'a ei, ci de sine in sa-si in clontulu ei, ca si columb'a din barca aduse creng'a verde, ceca ce insemnâ câ ap'a incepe a dispore de pe fati'a pamentului, cum se usca lacrimile de pa fati'a unui peccatosu agratîatu.

E bine, fia! primescu sarcin'a data mie, de a portâ o parte din dorerea ta; de ôra ce, inca bine, nu sum numai alu meu si din poterile ce Ddieu mi-a lasatu trebue sê-mi facu unu aredicatoriu ca sê innaltiu pe altii din nenorocirile lor.

Sufletulu meu in momentulu acestu-a e golu de suferintiele mele proprie; versa intr' ensulu ale tale, riurelulu care cerea unu riu a se cufundâ in elu, meteorulu care cêrca o stea a se stinge in ea.

Intrebi, de ce suferi daca n'ai facutu nimica. Grigi! tu întrebi pe Ddieu si de la întrebare pana la blastemare distanti'a e mica, caderea e repede.

Sumeti'a e inimic'a nostra cea mai mare aice josu. Se dîce, câ in momentulu acestu-a e unu filosofu care impartiesce într'g'a natura in cerculatiuni. Dupa calcularea acestui filosofu fie care stea fisata e unu sôre, centrulu unei asemenea lume ca si a nôstra si tôte aceste lume supuse legilor groumentului, se întoreu si gravitêza in spatiu in giurulu centrelor sale fara a se atinge si a se cufundâ.

Êca unu sistemu, asia dara câ acestu-a ar mari pe Ddieu si ar miciorâ de totu pe omu?

Chiar asia se pôte impartî si serman'a nôstra lume in miliône de lume. Sumeti'a nôstra ne face a crede, câ noi suntemu unu sôre, centrulu unei cerculatiuni, cu tôte câ noi suntemu numai atomi, pravusiori pe cari suflarea lui Ddieu i face sê graviteze si sê se întôrca de miliône ori in giurulu stelelor mai multu sêu mai putînu stralucitôre, cari se numescu regii, imperatii, principii, eroii si in fine poterile pamentului, carora Ddieu li-a concesu, in semuulu poterei lor, sceptrulu sêu bastonulu episcopescu, thiar'a sêu sabi'a.

E bine, cine dîce câ obiectele nemateriali nu se mesura ca cele materiali? Cine dîce, câ nefericirea dintr'o lume nu midilocesce o ferecure in lumea cealalta? Cine dîce, câ nu e legea naturei morale acea, câ o

diumetate a ânimei sê fia inuîndata de lacrime, pana ce partea cea lalta sê palpate de bucuria, precum trebue ca o parte a pamentului sê fia in intunerecu, ôra cea lalta in lumina?

Povestese-mi nenorocirea ta, sermane sufletu amaritu; câ-ci sum siguru, câ ori câtu de mari sê fia dorerile tale totusi nu ajungu la innaltimea dorerilor mele; povestese-mi-le si eu speru, câ voiu avê mangaiare pentru tôte plansorile si balsamu pentru tôte ronale tale.

Dar totusi te rogu bê din riulu vorbelor mele, fara a cercâ fontan'a de unde acele isvorescu; fâ asia cum facu ethiopia negri, palidii copii alu Egipetului, cari si-stempera setea in riulu Nilu si cari credu câ aru comite atare impietate, daca aru urnâ fluviuulu pana la isvorulu seu.

Din câte-va vôrbe scapate, cugetai, câ cetesci in trecutulu viétiei mele; tu facusi din mine o marime de lume; crediusi câ radia de lumina acompaniâ caderea mea si câ eu cadiu din ceriu pe pamentu ca si unu angeru tresnitu de fulgeru.

Inainte de tôte te insieli: eu sum unu calugaru umilitu, cu nume ne insemnatu; perdui tôte suvenirile trecutulu meu intunecosu sêu stralucitu, modestu sêu suneti, si ne-vedindu atâtu de chiar ca si filosofulu anticu, carele luâ parte in batali'a de la Troia, astadi nu-mi mai aduceu a minte de eri, si mane nu-mi voiu mai aduce a minte de astadi.

Asia vreu sê trecu pasiu in pasiu pana la eternitate, nimicindu tôte urmele ce lasai de dupa mine, spre a ajunge in diu'a mortii mele inaintea lui Ddieu asia precum fui nascutu: *solus, pauper et nudus*; senguru saracu si golu.

Remani cu Ddieu sor'a mea; nu cere de la mine mai multu, decâtu ce-ti potu da si atât'a ti-voiu da tot-deauna.

VI.

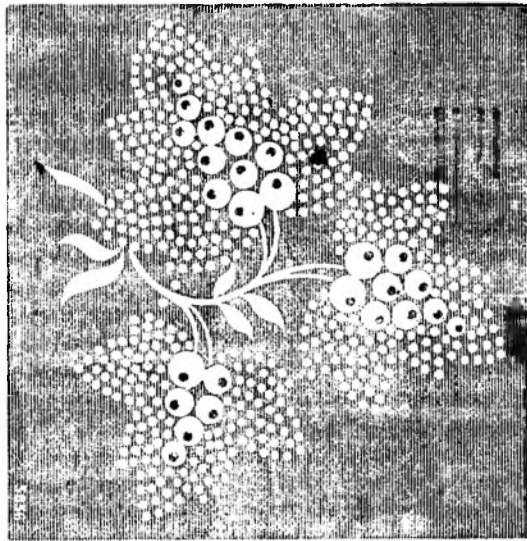
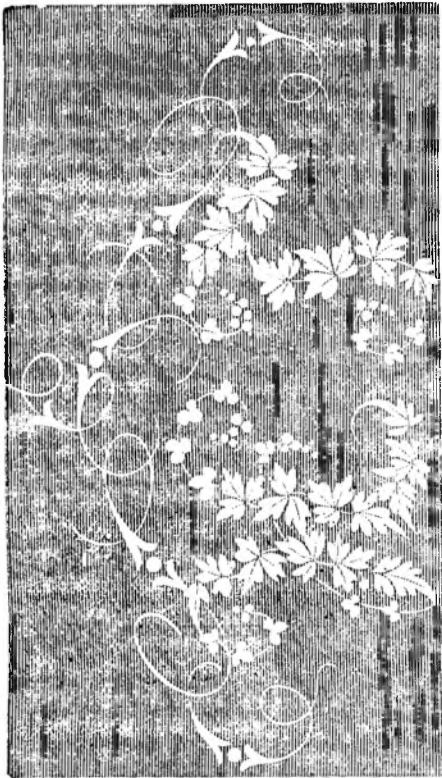
12. maiu.

Asia e, tu pricepusi tôte; asia e, pana ce eram asternuta la piciôrele lui Ddieu, întrebându-lu de rigôrea Sa, in locu de a cere iertatiune pentru indoicliile mele; asia e, Dieu prin unu modu miraculosu mi-dede acêsta mangaiare, pe care o cugetam perduta pentru mine si anunciatôrea nostra infidela prin bunetatea sa duse la tine undularea cugetelor — sêu mai bine a ânimei mele ce jacea pe hartia.

Vrei sê remani necunoscutu; fia! ce-mi pasa mie câ sôrele apune in nori, câ foculu se invalesce in fumulu seu, daca prin noru sêu prin fumu radi'a unuia me luminêza sêu flacar'a altuia me incaldiesce? Ddieu e asidere nevediuu si necunoscutu: si totusi sentiesce-se ôre mai putînu pentru acea man'a lui Ddieu intinsa a supra lumei?

(Va urmâ.)

Modele de brodaria.

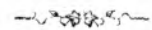

La dorintiele mai multora dintre stimatele noastre prenumerate, éca ne grabim a comunicá si modele de litere.

Cu alta ocasiune vomu mai comunicá asemenea modele asidere placute si frumoase, câte odata chiar nume intregi.

Totodata ne rogâmu de stimatele noastre prenumerate, sê ne insciintieze ce felu de modele dorescu mai alesu? si noi ne vomu grabí a satisface dorintielor multu pretiuite.

Daca concursulu onoratulu publicu se va innaltia la acelu gradu, ca sê potemu acoperí spesele, vomu comunicá si jurnale de moda.

REVISTA SOCIALE.

— Pesta ¹⁴/₂₆. Iunie. —

(Fericirea mea, — o întâlnire placută, — carte de rugățiune, — plânsore în contra preoților, — o cestiune ardietore, — epistol'a Asociațiunei aradene, — proiecte, — pana când în întunerecu?)

Apoi mai dăca cine-va, că eu nu sum fericitu!

— De ce? — întreba frumoșele cetitoare.

— Cum sê nu fiu fericitu, când potu conversă în diece dăle odata cu frumoșele cetitoare ale „Familiei“?! Se întielege de sine, că ar fi multu mai placutu pentru mine, când asiu poté sê facu acêsta în giurulu Dvôstre, că-ci m'am uitatu în protocolulu abonantilor si am diaritu într' ensulu o suava cununa de flori incantătoare. Atunce se pôte că si foiletonistulu Dvôstre ar scrie în viitoriu cu mai multu spiritulu, fiindu că ar avé maiestre placute de la cari ar invetiă bucurosu; apoi scimu din istoria că femeile nu arare ori a insuflatu ideile cele mai frumoșe, asia sculptorulu *Praxitales* numai incantatu de frumseti'a Phrynei a creatu stutua sa „Vinerea“, — si Grecia n'a avutu statua mai frumoșă decâtu ceea ce aredică *Harpalu* în onôrea amantei sale *Pythionice*, — éra *Epicu* scia filosofă mai bine la Leontin'a. —

Intr' una din dălele trecute avui onôre a conveni cu una dintre frumoșele nôstre cetitoare, care cu incantatoarea sa fiica trecea p'ăice la Viena.

— Dle! — mi-dăse dômna — de ôra ce nu cunôscemu inca Pesta, binevoiesce a ne conduce la o bolta.

— Voiu implinî o detorintia placută! Poffimtu sê mergemu în bolt'a lui Monasterli si Kuzmik, un'a dintre cele mai elegante negutiatorii de moda, acuma chiar are marfe noue sosite din Parisu, vestminte de. . .

— O! nu dle! noi nu voimu sê cumperâmu de aceste.

— Dar ce?

— O carte de rugățiune pentru fic'a mea. Asiu dorî fôrte sê-i potu cumperă una romanésca, condu-ne iar la atare librariu, carele are de aceste.

— În Pesta nu credu sê existe astfelu de librariu.

— Mi-pare fôrte reu! Ôre de ce nu scriu preotii nostri atare carte de rugățiune pentru femei, cum au tôte natiunile mai culte?

— Avemu si noi.

— Cunosc si eu una, dar e atâtu de latinisată, încâtu nu pricepu nimica din ea, asia dara noi femeile suntemu silite a merge la beserica sêu cu cêslovulu sêu cu atare carte straina. Am unu cunoscutu teologu în Viena, i-am fostu spusu: de ce Societatea besericésca literaria a lor nu compune o asemenea carte? Elu mi respunse, că în privinti'a asta aru fi mai competinti domnii preoti; domnii preoti dăcu că densii sunt fôrte ocupati, inse domnii canonici dispunu de mai multu

tempu liberu; domnii canonici respundu că densii sunt betrani si ne îndrêpta éra la tenerime si asia noi remanemu fara carte. Te rogu inse ca sê amintesci impregiurarea acêsta în diuariulu DTale, că-ci — inchiă frumôs'a dômna cu surisu pe budie — precum dăceti Dvôstre acêsta e o „cestiune ardietore“ a nôstra.

I promisei că o voiu aminti, éca dara! cei ce se intereséza de acesta „cestiune ardietore“ cugete-se a o deslegă.

Si fiindu că vorbiramu chiar despre carte, sê trecemu la o lalta carte totu atâtu de interesanta. Noutatea cea mai momentôsa pe campulu literaturii nôstre este epistol'a, sêu precum i dăce poporulu *cartea* Directoratului Asociațiunei din Aradu catra sociatatile sorori din Ardealu si din Bucovina, în privinti'a unificării ortografiei romane.

Intru adevéru eră odata tempulu ca sê se puna capetu la acêsta anarcia ortografica în literatur'a nôstra! Asociațiunea din Aradu dara prin frumoșă iniciativa a sa esprimă dorinti'a natiunei întregi. Mai la vale aducemu o impartesire mai detaiata despre scrisôrea Asociațiunei din Aradu, — deci nu ni remane altu ce-va, decâtu sê dorimu, ca nobil'a provocare a Asociațiunei numite sê fie încoronata de rezultatulu celui mai stralucitu.

Adaunadi într' o societate fiindu vorba despre Asociațiunea din Aradu, unulu dintre cei da fatia dăse, cumca ar fi cu scopu daca numit'a Asociațiune ar retipari în editiune poporale Cronic'a lui Sincai sêu Istori'a lui Petru Maioru. Si asta — adause densulu — ar fi cu atâtu mai de doritu — că-ci Cronic'a lui Sincai n'a esitu la noi completa, fiindu că dlu Gavra — nu se scie din ce cauza — a intreruptu tiparirea ei, — ér editiunea cea din Romani'a e atâtu de scumpa, în câtu numai cei provediuti cu stare materiale mai buna o potu procură. Apoi din Istori'a lui Petru Maioru neci nu se mai afla esemplare. Retiparindu-le dar acuma Asociațiunea într' unu numeru mare de esemplare si vendindu-le cu unu pretiu moderatu, ar face natiunei unu folosu fôrte mare, că-ci astfelu cartile amintite s'ar poté latî chiar si în poporu.

Proiectulu cunoscutulu nostru nesmintitu e frumosu, dar la realizarea lui dâmu de mai multe pedece si daca Asociațiunea din Aradu ar poté delatură tôte pedecelile, totusi i-ar mai remané o pedeca mare — lips'a banilor. Totusi proiectulu acestu-a — dupa modest'a nôstra parere — merita ca On. D. membri ai Asociațiunei Aradane sê-lu ia la desbatere.

Si la acea desbatere pôte că vor fi unii carii sê întrebe :

Dar scriptele remase de Sincai si de alti nemoriatori ai nostri în bibliotec'a episcopésca romana din Orade, pana candu vor jace totu în întunerecu?

Iosifu Vulcanu.

Ce e nou ?

* * (*Societatea teatrală a dōmnei Fani Tardini*) a ajuns la Brașov, unde a și început reprezentările sale teatrale. Sperăm că în nr. următor vom putea referi mai pe larg despre aceste reprezentații interesante.

* * (*Asociațiunea națională din Arad*) a îndreptat față de asociațiunile sorori din Ardeal și din Bucovina o scrisoră în privința unificării principiilor ortografice și propune ca fiecare societate să eșmăte din sinul său doi bărbați competenți, cari apoi să se dezbăte chestiunea această de importanță mare. Pentru locul de convănire se recomandă Timișoara, Pest și Viena. Asociațiunea din Arad a votat ca cheltuielile să se plătească prin contribuții și întreținere pentru bărbații cari se vor trimite din sînul ei, după recerșirea până la 400 fl. — Salutăm cu cea mai viuă bucurie această inițiativă a Asociațiunii noastre din Arad.

* * (*Societatea din Bucovina*) ține la VI. ședința sa în 6. Iun. c. n. și din protocolul ședinței aflăm că venitul Societății până în 6. Iun. a. c. este 4700 fl. în obligațiuni, 1212 fl. 20 cr. și 197 galbeni bani gata. Cheltuieli 981 fl. 18 cr. și 165 galbeni. Rămân în casă Societății 4700 fl. în obligațiuni, 231 fl. 2 cr. și 32 galbeni bani gata.

* * (*Ieromonahul Porfiriu Dimitrovici*) catechetul școlii reale din Cernăuți a repausat într' alu 7. Mai în vârstă de 66. ani. Repausatul a fost unul dintre cei mai înveștiți bărbați ai Bucovinei. Din el a compus și un dicționar etimologic comparativ român-german și german-român, dorind înse că nu lăsa să se pierdă, dar Foia Societății din Bucovina speră, că Societatea se va apuca cu toată serioșitatea la finalizarea acestui odore literar. — Fie-i țierin'ă usioră!

* * (*Societate arheologică*.) Dlu Giorgiu cav. de Costin face apelu la toți amatorii și culegătorii de anticități a-i da concursul pentru înființarea unei societăți arheologice, care va avea de scop descoperirea anticităților aflate în Bucovina și în alte țări române, culegerea, descrierea și expunerea lor într' un muzeu național. Doritorii d' a lua parte au să trimite epistolele lor sîu la dlu cav. sîu la Red. foiei Societății române din Bucovina în Cernăuți.

* * (*Facem atenție*) pe cetitorii noștri la articolul „Regin'ă după mōrte“ din nr. prezente, care este scris de o jună femeie, soția unui poet al nostru. Talentul Șt. dōmne ne face să sperăm, că dsa va mai învâli literatur'ă română cu multe opuri frumoșe, — deci o salutăm cu bucurie în diariul nostru!

— (*În Viena*) făcu plăcută senzațiune barones'ă C. care e de frumusețe rară. Această în zilele trecute trecând pe Graben, vediu o fetiță carea îndesiertu imbiă trecătorilor buchetele de flori, deci barones'ă se coborî din caruța și luă ea florile fetei, carea stătea numai și se miră cum trecu florile, dar' mai mare i fuse mirarea și bucuria când i dadu frumoșă baronesă o sumă însemnată ce a capetat pentru flori.

Literatură și artă.

* * (*Carte besericăscă*.) Societatea besericăscă a zelosilor noștri teologi la Viena ni-a trimis tomul I. din „Explicarea Catechismului catolic“ de Josif De-

harbe“ tradusă de numit'ă societate. Acestu tom conține 27. cōle tipărite frumos, prețiu 1 fl. 50 cr. se poate procura în Ghierla la Ven. Ordinariat; în Săbiu la librăria lui Filtsch și în Viena la teologii români din seminariul G. C. centrale la St. Barbara, Schönlatern Gasse nr. 10.

— (*Poesii de N. N.*) Astufelu e intitulată o broșură de versuri ce o primim în zilele aceste, și carea prin titl'ă ei cea plină de încredere ni atrase atențiunea. *Poesii* . . . ! Simpla dar' marșă numire, cu carea numai poetilor li e iertat a-si boteza creațiunile lor. Pregătiți spre a ne delectă cu citirea unor idei originale și poetice luăm în mână această broșură, dar' poate chiar pentru că o judecăm înainte mai presus de mediocritate, o lasăm cu acea opiniune dureroșă, că afara de câte-va încercări frumoșe, conține lucrări slabe.

* * (*Revist'ă arhivei Statului român*.) Sub acestu titlu s' a pus sub presă în România o publicațiune a direcțiunii generale ale Arhivei Statului. Pe fiecare lună va ești câte o broșură de 12, cōle tipărite în două coloane în format mare, în 4°. Prețiu abonamentului este numai de 80 lei pe an și pe compt'ă Statului. Această Revista se va despărți în trei rubrici cuprinșe în fiecare Nr. 1) Periodul I. cuprindindu acte și documente de la fondarea Statului român până la Constantin Brancoveanu; 2) Periodul II. cuprindindu acte și documente de la primul beiu fanariot până la Domnul Tudor; 3) Periodul III. cuprindindu acte și documente de la revoluțiunea lui Tudor până la începutul Domniei lui Alessandru Ionu I.

* * (*Program'ă gimnaziului român din Brașov*) pe an. școl. 186³/₅ a ești de sub tipar, cuprindindu o disertațiune interesantă a dlui director G. J. Munteanu, despre „Studiul limbii materne în gimnaziu“ — apoi scrieri școlare, dintre cari amintim cea că nr. următor din toate cele 7, clase ale gimnaziului numit fu 174.

Din străinătate.

— (*Imperat'ă Eugeni'ă*) luându-se după barbatul său, s' a apucat și ea să scrie carti. De unu timp începe aduna cu multa îngrigire toate acele nclte și romășii ce se ating de Ludovic XVI. și Maria Antoinetta. Cumperă toate cartile, ce vorbesc despre acești nenorociți, studiada istoria acelu timp tristu, și neîntrerupt vorbescă pré bucuriosu cu toți cei ce se ivesc la curte dacă știu ce-va nară din acelu timp de evenimente interesante.

— (*Insufletire în Paris*.) Într' o societate orecine s' a scapat de a-si exprima acea dorință : de s' aru pot vapsi — și caii ! Acum totu Parisulu, îmbrățiosându ide'ă nuă, s' a tulburat, insufletitu și si-sparge capulu, cum ar potă afla acelu secretu. Înainte de această esaltățiunea s' a deșeptat pentru cai și paseri, — acum și pentru cai ! câtu ar fi de pompos : a sboră pe strade într' o caruță cu patru cai vapsiți în cōlōrea roșii, câtu de fantasticu e apoi a li vapsi cōmele și codele verdi — cine va potă fi celu d'antăiu fericitu ca să atragă atențiunea lumii întregi. Ah ! catu de frumosu va fi înca să se-si sufle cu auru caii — ! . . . De voru afla acestu secretu mare, negresitu că vom da de șire, pentru ca și publiculu nostru — *se rida*.

— (*Unu mortu a inviatu.*) O fôia din Newcastle scrie, cã acolo unu teneru sér'a mancandu torta peste nôpte a moritu, celu putînu demanétia l'au aflatu tia-penu. Pregatirile pentru ingropatiune s'au si fostu facutu, candu mai tardiu venindu mediculu, a trecut in chili'a mortului ca sê-lu sectionedie, dar' cãta fu mira-rea cand nu aflã mortulu in coseiugu, — cã-ci s'a de-sceptatu si fara sê scie cineva s'a scolatu si s'a dusu sê-si cumpere vre-o cornutia, deórece tare a fostu flamendîtu. Cine i-a datu bani nu ni spune amintit'a fôia, abunaséma dóra s'a fi dusu cu obululu ce erã sê-lu dee la trecera in lumea alalta.

— (*De e adeveru!*) Mai nou multu se vorbesce despre unu magiaru cu numele Suba de nascere din Segedinu, carele acum e negotietoriu in Cairo. Acesta a spusu caletorilor cã elu a aflatu magiari in Asia, cu cari fara multa greutate s'a potutu întielege. Acesti magiari precum dîce aru locuî in Turkestan pe langa laculu Aralu.

— (*Tata si fiulu.*) Alesandru Dumas tatalu si Alesandru Dumas fiulu s'au pusu in compania sê serie o piesa teatrale; ide'a e a tatalui, carele in acêsta privin-tia prin urmatórea epistola s'a adresatu catra fiulu seu: „Multu pretiuite maiestre! Dupa 30 de ani plini de lupte, combateri si rezultate in fine credu, cã de si nu sum atare notabilitate, totusi ómenii me tienu de unu romantieru fructiferu. Si eri chiaru am primitu de la Victoru Hugo o epistola incarcata cu incuragiãri si gratulãri. Am onóre a fi si eu membrulu asociatiunei li-teratîlor si poterilor dramatice. Acum me rogu a me onorã cu acea norocire din partea bunatatei dtale, ca sê potu serie impreuna cu dta o comedia in 5 acte. Invo-esci-te dta la acêsta?“ — Cu rentornarea postei betra-nulu Dumas primì acêsta epistola: „Multu pretiuite domnule! Amicéti'a si amórea, onórea si admiratiunea ce le pastrediu pentru tatalu meu, fôrte placutu me deobéga, ca amabil'a propunere a dtale sê o primescu.“ — Precum se vede comedi'a bine s'a inceputu.

— (*Monumentulu lui Cavour in Milano.*) In dílele aceste s'a desvalitu serbatoresce monumentulu lui Ca-vour aredicatu de sculptorii Tantardini si Tabachi. Langa statua maiestósa a lui Cavour se mai inaltia si o statua fôrte ideale, ce representa Italia care in o carte serie numele lui Cavour.

Feliurite.

* * * (*Istori'a unei sarutari.*) La universitatea de Upsula studiã unu teneru saracu si retrasu. O data s'a preamblatu cu câti-va amici ai sei pe piati'a de frunte a cetãtii, o feta incantatóre atrase atentiunea toturora. Ea erã fiic'a regintelui de Uplandu. Studintii o admira-ra ca pe o fiintia cerésca. Si cand erau putîntelu mai departe de dens'a, unulu eschiamã cu entusiasmu: O sarutare de pe budîtiile delicate ale acestei fetisióre ar ajunge milióne! — Tenerulu apoi se uitã esaltatu dupa ea, si adause: Eu credu, cã asiu capetã un'a de la ea? „Ce? tu — sarutare de la fetiti'a acêsta, dóra ai nebunitu?“ — i dísero amicii. — „O cunosci?“ — „Ba, neci cand nu o-am vediutu, dar seiu cã la rogarca mea me va sarutã.“ — „Aice inaintea nóstra?“ — „Da.“ — „Cu vointia libera?“ — „Speru cã nu presu-

puneti despre mine neobrasnici'a, ca sê o silescu.“ — „Deca vei face ca fetiti'a sê te sarute de voie buna, éca parol'a mea de onóre, cã-ti dau 1000 taleri!“ — díse unulu. — „Si eu! si eu! strigara si ecialalti. Junii acestia erau toti avuti si la casu de lipsa aru fi fostu gata a satisface promisiunei loru, dar totusi erau de convingerea cã nu vor avé ocaziune sê solvéscu. — „Bine-e!“ — díse junele nostru. Densulu nu erã atare frumsetie artistica, dar avea unu organu de vorbitu de totu placutu si apropiandu-se de fetitia i díse dulce: „Domnisióra! fericirea mea e depusa in manile DTale!“ — Ea se uitã cu uimire, catra junele. Junele i povesti starea sa, cu cãta greutate se sustiene la universitate si i spuse cu tóta sinceritatea cele neintemplate in minutulu din urma. Fetisiór'a ascultã cu atentiune cuvintele te-nerului si i response rumenita dar cu surisu pe budie: „Daca prin asta fapta neinsemnata potu sê-ti facu atãt'a bunetate, ar fi peccatu a o refusã!“ Cu aste sarutã pe junele si merse mai incolo. — Regentulu chiamã in diu'a urmatóre pe sudintele la sine. Erã cu-riusiu a sci, cine póte fi acelu tãneru temerariu, carele eutediã a cere de la fét'a sa sarutare in locu publicu? Studintele se infatísiã, regentulu lu-primì cu recela; dar conversarea cea placuta a junelei intr' atãt'a lu moiã, in cãtu in urma i oferì viptu la cas'a sa pana la finea cursului scolasticu. Tenerulu scapandu astfelu de multe greuminte materiali, avù tempu mai multu pentru studiare si devinì unulu din cei mai eminintii studinti. Abia trecù unu anu si regentulu i iertã ca sê-i sarute a doua ora fet'a, care acuma i erã — mirésa. Mai tardiu devinì unu barbatu renumitu si invetiatu, care a facutu onóre numelui svedicu. — Ce tema de novela! o reco-mandãmu novelistilor nostri!

Gãcitura de siacu.

Se póte deslegã dupa saritur'a calului.

â!	Pe	sê	pé-	me-	hol-	tre	rea
Pé-	cu	ni-	ei	noi	ba	o-	fra-
pa-	nu	ra	ma-	da	tî-	dîn	In-
na	ra	Cei	ro-	Iér-	sê-	r'a	si
mai	men-	ma-	ni-	na	ma	ra	Aid'
dus-	ma-	ma-	cu	dãmu	ei	frati	ho-
na	fi-	tulu	nulu	vêr-	De-	ni-	tié-
ro-	ma-	Sê'n-	a	a-	dîn	timu	cãtu

Deslegarea rebusului din nrulu 1: Vieze frumó-sele Romane!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1865. prin Alesandru Kocsì (in tipografi'a lui Érkövi, Galgóczy si Kocsì.) Piati'a de pesci Nr. 9.

 Alaturamu: Póia de prenumeratiune pentru „Umoristulu.“